

Fővárosi Ítéltábla
11.Gf.40.494/2016/5.

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő** által képviselt **felperes** (felperes címe) felperes által a **alperesi képviselő** által képviselt alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perben a Budapest Környéki Törvényszék 2016. május 31. napján kelt 1.G.40.115/2015/24. számú ítélete ellen a felperes részéről 25. és 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2017. február 1. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, valamint fizessen meg az állam javára az illetékes adóhatóság felhívására 48.000 (Negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Budapest Környéki Törvényszék 24. sorszámú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 56.675 forint perköltséget.

Tényként állapította meg, hogy az alperes a **adós társaság** (a továbbiakban: adós) törvényes képviselője volt az alapítástól a felszámolás elrendeléséig.

A felperes vállalkozóként az adós, mint megrendelő részére vállalkozási szerződés alapján nyílászárókat gyártott le és épített be. Az adós a felperes 2009 márciusában esedékes számláit összesen 14.100.037 forint értékben nem fizette meg.

Az adóssal szemben 2010. február 15. napján indult meg az alperes kezdeményezése alapján a csődeljárás. Ennek keretében az adós társaságot 2010. március 3. napjától 2011. március 1. napjáig fizetési haladék illette meg. A 2011. január 11. napján létrejött csődegyezséget a bíróság nem hagyta jóvá, és a .../23. számú végzésével - amely a Fővárosi Ítéltábla Cspkf.../2. számú határozatával 2011. május 23. napján emelkedett jogerőre - a csődeljárást megszüntette.

Az adós felszámolását a Budapest Környéki Törvényszék 3.Fpk.../3. számú végzésével 2011. június 28. napi kezdő időponttal elrendelte. A felszámolási eljárás során a felszámoló a felperes hitelezői igényét nyilvántartásba vette.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezáltal az adós társaság vagyona csökkent, mellyel a felperesi hitelezők követelésének kielégítését teljes mértékben meghiúsította.

Kérte továbbá a bíróságot, hogy kötelezze az alperest 14.100.037 forint vagyoni biztosíték nyújtására.

Kereseti kérelmét a Cstv. 33/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra alapította. Előadta, hogy a vállalkozási szerződésben foglaltakat teljesítette, a megrendelő azonban a legyártott nyílászárókról és azok beépítéséről kibocsátott számlákat nem fizette meg. A felszámolási eljárás során a felperes hitelezői igénye nem térült meg. Álláspontja szerint az adós gazdálkodó szervezettel szemben folyamatban lévő felszámolási eljárásra tekintettel megállapítható, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet az alperes idézte elő, ezért kérte az alperes, mint az adós volt ügyvezetője felelősségének megállapítását.

A felperes 2009 márciusát jelölte meg az adós gazdasági társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülése időpontjaként, amikor is látnia kellett a képviselőnek, hogy a gazdasági társaság nem lesz képes a befogadott számlákat esedékességkor kiegyenlíteni. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját igazságügyi szakértői magánvéleménnyel támasztotta alá. A szakértő szerint az adós társaság már 2007. évtől kezdődően likvid eszközeiből nem tudta kiegyenlíteni az azonnal esedékes kötelezettségeit. A szakvélemény 11. oldalán szerepel az adós 2007. és 2010. évek közötti hitelállománya, és ezen időszak szállítói állománya, valamint egyéb rövid lejáratú kötelezettségei. A szakértő a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2009 márciusában jelölte meg, azon indokokra figyelemmel, hogy 2009-ben az adós gazdálkodásába bevont 3.000.000 forint összegű hitel nem volt elegendő a lejárt esedékességű tartozások kiegyenlítésére, továbbá nem állapítható meg az iratokból, hogy történt volna megállapodás a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában, tehát a társaságnak nem volt elegendő eszköze ahhoz, hogy a tartozását esedékességkor kiegyenlítsse.

A felperes érvelése szerint az általa elvégzett munkákról kiállított számviteli bizonylatot az adós befogadta, azzal szemben kifogást nem emelt, a vállalkozói díjat azonban nem fizette meg, ezért az alperes nem a vezető tisztséget betöltő személyektől elvárható gondossággal járt el és az adós társaság vagyona az alperes magatartásával összefüggésben 14.100.037 forinttal csökkent. Indítványt terjesztett elő a felszámoló megkeresésére további felszámolási iratok beszerzése iránt.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Elismerte, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben az adós gazdasági társaság ügyvezetője volt. Vitatta azt a felperesi állítást, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta volna el. Álláspontja szerint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkenése, valamint az ehhez kapcsolódó intézkedések kezdeményezése érdekében.

Részletesen kifejtette, hogy a megállapítási kereset tartalma hiányos, és a felperes perbeli bizonyítási kötelezettségének sem tett eleget. Meg kellett volna jelölnie azt az időpontot, amikor az alperes ésszerűen előre láthatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, vagyis azt,

hogy az adós a tartozását az esedékességkor nem lesz majd képes kiegyenlíteni azért, mert nem lesz megfelelő pénzeszköze vagy hitele a tartozásai kifizetésére; korábban pedig nem tudott megállapodni a hitelezőkkel a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában.

Kifejtette, hogy a felperes kötelezettsége lett volna előadni a bizonyítékai megjelölésével a felróható alperesi magatartásokat és a konkrétan megjelölni a vagyonsökkenést, valamint a kettő közötti okozati összefüggést. A felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy valamennyi hitelezőjének követelését együttesen értékelve a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetőként mely, nem a hitelezői érdekeknek megfelelő, konkrét, felróható magatartásával okozta az adós társaság konkrét, számszerű mértékben megjelölt vagyonsökkenését.

Ezzel szemben - álláspontja szerint - az alperest kizárólag annak a bizonyítása terheli, hogy ügyvezetőként az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette az adós társaság hitelezői veszteségeinek csökkentése érdekében. Az a tény, hogy az adós egy számlát nem fizetett ki a felperesnek, alkalmatlan az alperes személyes felelősségének megállapítására. Vitatta a felperes által megjelölt 2009. márciusi időpontot, ezzel szemben az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének időpontját 2010. január végében jelölte meg. Hivatkozott a 2008-ban kirobbant gazdasági világválságra is, és ennek igazolására összefoglalót csatolt a 36/2009. számú Országgyűlési határozattal egyidejűleg. Előadta azt is, hogy a csődeljárás keretében egyezségi ajánlatot tett az adós hitelezőinek, mert 53.000.000 forint összegű pénzügyi fedezet állt rendelkezésre a fennálló tartozások kiegyenlítésére. Az egyezséget a felperes is elfogadta, de az a hitelező bank elutasítása miatt nem jött létre. Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította az alperesi felróható magatartást, a vagyonsökkenést, és a kettő közötti okozati összefüggést.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak. A tényállást a felek előadása, az általuk csatolt iratok, és a Pest Megyei Bíróság .../23. számú határozata alapján állapította meg. Döntését a Cstv. 33/A. § (1), (3) bekezdésére, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (2) és (3) bekezdésére alapította. Hivatkozott arra, hogy a fenti jogszabályoknak megfelelően tájékoztatta a felperest a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (3) bekezdése értelmében a bizonyítandó tényekről a 7. sorszám alatti jegyzőkönyvben. Tájékoztatta a feleket a sikertelen bizonyítás jogkövetkezményeiről és felhívta a feleket, hogy a bizonyítandó tényekre vonatkozó bizonyítási indítványukat a megjelölt határidőben terjesszék a bíróság elé. Figyelmeztette a feleket a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglaltakra is.

Az elsőfokú bíróság elsőként az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetét vizsgálta. Megállapította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet lényegében az adós esedékes számláinak kielégítéséhez szükséges likvid pénzeszközök elégtelenségét jelenti, tehát az aktív vagyonsökkenését. Rámutatott arra, hogy önmagában az esedékessé vált felperesi számlák megfizetésének elmulasztása még nem támasztja alá, hogy az adós a fenyegető fizetéseképtelenség helyzetébe került. A 2009. márciusában megjelölt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének igazolására felperes által csatolt magánszakvéleményt nem fogadta el, tekintettel arra, hogy maga a szakvélemény is rögzíti, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet pontosabb meghatározásához további dokumentumok szükségesek. Azt is kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a szakértő az adós kötelezettségeinek felmérése körében azon szállítói adatokat dolgozta fel, amelyeknek a fizetési határideje 2009. márciusi, vagy az előtti, így a szakvéleményt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának kétséget kizáró módon történő bizonyításra alkalmatlannak találta. Ehhez kapcsolódóan mérlegelte a bíróság azt a körülményt is, hogy 2009. nyarán közel 10 millió forintot utalt az adós a felperesnek. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy ebben az időpontban az adós társaság megfelelő likvid pénzeszközzel rendelkezett. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az adós gazdasági társaság fenyegető fizetéseképtelensége

bekövetkeztének időpontját bizonyítatlannak találta, melyet a Pp. 164. §-a értelmében a felperes terhére értékelte.

Az elsőfokú bíróság ezután az alperes felróható, hitelezői érdeket sértő magatartása fennállását vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy az esedékes számla nem fizetése önmagában nem minősül felróható hitelezői érdeksértő magatartásnak, továbbá, hogy csak a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkeztét követő időszakban tanúsított alperesi magatartás mérlegelendő az alperesi felelősség körében. Kiemelte, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség időpontja bizonyítatlan, a felperes által hivatkozott alperesi magatartás pedig alperes terhére nem értékelhető. Rögzítette azt is, hogy 2010. március 2-án az adós társaság csődeljárás alatt állt, így nyilvánvaló, hogy ezen időszakban az alperes a követelések rendezése végett a hitelezők érdekében járt el.

Ezt követően azt vizsgálta, hogy a felperes bizonyította-e a hitelezői érdeksértő magatartással okozati összefüggésben az adós gazdasági társaságnál történt vagyonsökkenést és annak mértékét. Nem osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy az adós társaság vagyonsvészése megegyezik a felperes által támasztott követelés mértékével, 14.100.037 forinttal. A vagyonsvészés körében kifejtette: annak van jelentősége, hogy az adós társaság a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkeztét közvetlenül megelőzően mekkora vagyonnal rendelkezett, mert ennek ismeretében vizsgálható az ezután bekövetkezett vagyonsvészés. Ismételten rámutatott arra, hogy mivel nem állapítható meg az adós társaság esetében a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkeztének időpontja, így szükségképpen az sem, hogy ezen időpontot közvetlenül megelőzően mekkora vagyonnal rendelkezett, ezért a vagyonsvészés mértéke nem bizonyítható. Megjegyezte, hogy a szakvélemény a vagyonsvészés tényére nem tartalmaz megállapításokat.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperesnek a további felszámoló iratok beszerzésére irányuló indítványát, amelyet azzal indokolt, hogy a bizonyítandó tényekre vonatkozó indítványok előterjesztésére a felperes megfelelő határidőt kapott, a jogkövetkezményekre is figyelmeztette. Ennek ellenére a bizonyítási kötelezettségének késve tett eleget, a határidőn túl előterjesztett indítvány fogatosítása a per befejezését késleltette volna.

Mindezekre tekintettel a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének időpontját, az alperes felróható hitelezői érdeksértő magatartását, továbbá az alperesi felelősség mértékét a felperes nem tudta bizonyítani. A bizonyítatlanság tényét a Pp. 164. §-a értelmében a felperes terhére értékelte, és elutasította a keresetet. A jogalapjában alaptalan keresetre tekintettel az alperesi felelősség sem került megállapításra, ezért a vagyoni biztosíték nyújtása iránt előterjesztett felperesi kérelmet is elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és az alperes perkötségben való marasztalását. Indokolásában hangsúlyozta, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének megállapítására igazságügyi magánszakvéleményt csatolt. A 2016. május 10. napján kelt beadványához mellékelte szakvélemény előterjesztésével egyidejűleg indítványozta igazságügyi könyvszakértő kirendelését, valamint a bizonyítási indítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet terjesztett elő. A fent megjelölt előkészítő iratban kérte a bíróságtól, hogy szerezzen be további iratokat a felszámolótól annak érdekében, hogy eleget tudjon tenni az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének.

Hivatkozott arra is, hogy a Pp. 213. § (1) bekezdése értelmében az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság

érdemi döntése nem tartalmazza az igazságügyi könyvszakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítvány mellőzésének okát. Az előterjesztett igazolási kérelmet az elsőfokú bíróság sem a tárgyalás berekesztését megelőzően, sem az ítéletben nem bírálta el. A Pp. 110. § (1) bekezdése szerint az igazolási kérelmet elutasító határozat ellen fellebbezésnek van helye. Véleménye szerint azzal, hogy az elsőfokú bíróság az igazolási kérelmét nem bírálta el, jogszabálysértően zárta el a jogorvoslati jogától. Igazolási kérelmében - véleménye szerint - előadta azokat a körülményeket, amelyek miatt a bíróság felhívásának határidőben nem tudott eleget tenni, ezért a felszámolási iratok beszerzésére vonatkozó felperesi bizonyítási indítvány elutasítása a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján törvénysértő.

Kifogásolta, hogy az alperes nem terjesztett elő bizonyítékot, bizonyítási indítványt azokra a körülményekre, amelyek azt támasztották volna alá, hogy minden tőle elvárhatót megtett a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Ellenkérelme indokolásában kifejtette, hogy a felperes által előterjesztett keresetlevél több okból hiányos volt, tekintettel arra, hogy nem tartalmazta az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét, azt a felróható magatartást, amellyel az alperes okozhatta volna a társaság vagyonsökkenését, a vagyonsökkenés konkrét számszerű mértékét sem jelölte meg és az állított jogellenes magatartás, valamint a vagyonsökkenés mértéke közötti összefüggést sem mutatta be, illetve ezeket bizonyítékokkal sem támasztotta alá. Álláspontja szerint hiányos a kereset azért is mert a felperes elmulasztotta a keresetlevélben foglaltak alátámasztásához a szükséges információk időben történő beszerzését. Tekintettel arra, hogy a felszámolás kezdő időpontja 2011. június 28. napja volt, a keresetlevelet pedig csak 2015. február 10-én nyújtotta be, így három és fél év állt rendelkezésére a felszámoló megkeresésére a kereset benyújtásához szükséges adatok beszerzése végett. A Cstv. 33/A § (4) bekezdése a felszámoló kötelezettségévé teszi, hogy az (1) bekezdés szerinti körülményekről és információkról tájékoztatást adjon a hozzá forduló hitelezőknek. Abban az esetben, ha a felszámoló nem teljesíti ezen tájékoztatási kötelezettségét, a hitelező a felszámoló jogszabálysértő mulasztása miatt a felszámolási bíróságnál kifogással élhet. Ismételten hangsúlyozta, hogy a felperes érdemben lényegében a keresetét arra alapította, hogy az alperes befogadta a felperesi számlát, de a 14.000.000 forint vállalkozói díjat nem fizetett ki annak ellenére, hogy az önkormányzattól ezt az összeget megkapta. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság rendkívüli méltányossággal több alkalommal hosszabb határidőt adott a felperesnek arra, hogy bizonyítékokkal alátámasztott értékelhető keresetet terjesszen elő, elsőként 45 nap, majd 30 nap, ezt követően újabb 30 nap biztosításával.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában helyesen állapította meg, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének időpontját a felperes nem tudta bizonyítani, ebből a bizonyítatlanságból eredően pedig a felróható magatartás és a vagyonsökkenés sem volt megállapítható.

Állítása szerint a felperes tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértésére, mivel a határidőt nem önhibáján kívül mulasztotta el, ezért mulasztása következményei igazolással nem orvosolhatók. Az igazolási kérelmét 15 napon túl terjesztette elő. A felperes vétlenségét nem teszik valószínűvé az általa felhozott indokok, így az igazolási kérelmét érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani. Az elsőfokú bíróság a felperes részére a méltányosságot a határidők biztosításával már gyakorolta. Az elsőfokú bíróság ítélete 8. oldalán magyarázatát adta a bizonyítási indítvány mellőzésének.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntésére is kiható lényeges eljárási szabálysértést nem valósított meg, a

bizonyítási eljárást a Pp. szabályai szerint folytatta le és a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve helyesen állapította meg a jogvita eldöntéséhez szükséges tényeket, abból pedig helytállóan vont le jogi következtetéseit. Ítéletét ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, amelynek indoklására csupán hivatkozik.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

Jelen ügyben az adós társaság elleni felszámolási eljárás megindulásakor hatályban volt Cstv. 33/A § (1) bekezdése szerint a hitelező, vagy - az adós nevében - a felszámoló, a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól [6.§] annak megállapítását, hogy azok akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látták el, és ez által a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A Fővárosi Ítéltábla mindennek előtt - a felperes kereseti kérelme kapcsán - arra mutat rá, hogy a Cstv. 33/A § (1) bekezdésére alapított felelősség megállapítása iránt indított perben alapvetően hibás volt az a felperesi hivatkozás, amellyel az adós társaság vezetőjének felelősségét kizárólag arra alapozta, hogy az adós társaság vezetője a hitelező részére a szerződés szerint leszámolt díj megfizetését elmulasztotta. A vállalkozási jogviszony a felperes és az adós társaság között jött létre, ennek alapján a felperesnek a számlával érvényesített díjtartozást az adós volt köteles megfizetni, és nem az adós vezető tisztségviselője. Az idézett törvényhelyen meghatározott vezetői felelősség nem azt jelenti, hogy az adós társaság szerződésből eredő díjtartozásáért az ügyvezető mögöttes felelősséggel helytállni tartozik. A Cstv. 33/A §-a azt a lehetőséget teremti meg, hogy a felszámolás alá került adósok esetében a hitelező a vezetőket felelősségre vonhatja, ha azért nem került kielégítésre az ő hitelezői követelése az adósi vagyomból, mert a vagyont a vezető tisztségviselő - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után - felróható magatartásával csökkentette, tehát abban az esetben, ha a vezető magatartása miatt a hitelező várhatóan kárt szenved, mert felszámolási vagyomból nem nyerhet kielégítést. Összefoglalva, ezt a mögöttes felelősségi formát arra az esetre alakította ki a jogalkotó, ha a vezetők olyan hitelezői érdeket sértő magatartást tanúsítottak, amely az adós társaság vagyonában csökkenést okozott és emiatt a hitelező kielégítése a felszámolói vagyomból nem történhet meg. A Cstv. 33/A § (1) bekezdése szerinti tényállás tehát nem az eredeti jogalapon teremt helyettesítő másodlagos helytállási kötelezettséget az ügyvezető terhére, hanem a hitelezői követelésnek a felszámolás alá került adós társasággal szembeni igényérvényesítés sikertelensége esetére.

Azt a körülményt, hogy miért került az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, nem szankcionálja a törvény. A fenti törvényhelyre alapított felelősség-megállapítási perekben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet utáni ügyvezetői magatartás vizsgálendő. Jelen esetben az, hogy az adós társaság nem fizette ki a számlát a felperes részére 2009. március után, nem tekinthető az ügyvezető részéről megvalósított, az adós vagyont csökkentő magatartásnak.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felelősség megállapítás feltételeinek fennállása a Cstv. 33/A § (1) bekezdés szerint konjunktívak, azoknak együttesen kell teljesülniük, bármelyik hiánya esetén a többi feltétel vizsgálata szükségtelen és kizárja a felelősség megállapítását.

Tekintettel arra, hogy a felperes által hivatkozott, az adós társaság által meg nem fizetett számlatartozás az ügyvezető részéről nem minősülhet adósi vagyont csökkentő magatartásnak, így ebben a perben valójában annak sincs jelentősége, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet mely időpontban állt be, tehát 2009 márciusában, vagy akár 2010 januárjában.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta az ügyvezetői felelősség megállapítása iránti perben - a keresetlevél tényelőadásai tekintetében - a bizonyítási kötelezettség Pp. 164. §-ában foglalt általános szabályait. E szerint a felperesnek kellett bizonyítania, hogy

- az adós társaság felszámolás alatt áll és ezen felszámolási eljárásban ő hitelező,
- az általa alperesként perbe vont személy a felszámolás kezdő időpontja előtti három évben az adós társaság vezető tisztségviselője volt,
- az adós társaság fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete az által meghatározott időpontban következett be,
- a vezető keresetlevélben megjelölt magatartása (intézkedése vagy mulasztása) az adós társaság vagyonát csökkentette, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsította.

Az elsőfokú bíróság a fentieknek megfelelően a 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint helyesen állapította meg a bizonyítási kötelezettséget és megfelelően részletes tájékoztatást adott a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett. A másodfokú bíróság a tájékoztatással kapcsolatban megállapította, hogy a felperes által hivatkozott számla megfizetésének elmulasztásában megtestesülő jogellenes magatartás megjelölése miatt az elsőfokú bíróság részletesebb, egyediesítettebb tájékoztatást nem adhatott a felperes részére.

Adott ügyben megállapítható, hogy a felperes bizonyította, hogy az adós ellen felszámolási eljárás folyik és ő a felszámolás során hitelezővé vált, ezáltal perbeli legitimációval rendelkezik. Azt is megfelelően igazolta a felperes, hogy az alperes az adós társaság vezető tisztségviselője volt, a felszámolás kezdete előtti három évben, sőt az alapítástól a felszámolás elrendeléséig.

Az adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének felperes által megjelölt és azt igazságügyi magánszakvéleménnyel alátámasztani kívánt időpontját az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a magánszakvélemény értékelése során levont következtetéseivel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakértői vélemény meggyőző erejét maga a szakértő ingatta meg azáltal, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet 1. pontban kifejtett bekövetkeztére vonatkozó véleményét a 2. pontban adott válasszal lerontotta. A 2. pontban feltett kérdés arra irányult, hogy „amennyiben a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet megállapítása nem lehetséges, akkor sorolja fel azokat a dokumentumokat, amelyek alapján ennek megállapítása egzakt módon meghatározható” amelyre a szakértő azt a választ adta, hogy a **adós társaság** fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben volt 2009. március hónapban, azonban ennek pontosabb meghatározásához az általa felsorolt dokumentumok szükségesek.

Az elsőfokú bíróság a vizsgálat tárgyává tette a felelősség megállapítás további feltételeit is. A felperes által megjelölt hitelezői érdeksérelmet okozó jogellenes alperesi magatartás körében helyesen mutatott rá arra, hogy önmagában a számla fizetése a felelősséget nem alapozza meg. E körben az alperes a per során mindvégig helytállóan hivatkozott arra, hogy a felperesnek pontosan meg kellett volna jelölnie, hogy milyen konkrét magatartással valósította meg a vagyoncsökkenés mértékét és a kettő közötti okozati összefüggést.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesnek az igazolási kérelem elbírálásának hiányára hivatkozása alaptalan, tekintettel arra, hogy 2016. május 13. napján - a megadott határidőn túl - előterjesztett előkészítő irattal egyidejűleg csatolt magánszakvéleményt az elsőfokú bíróság mérlegelési körébe vonta. Ebből következik, hogy az elsőfokú bíróság a felperes késlekedése ellenére a magánszakvélemény vizsgálatát nem mellőzte, így ezáltal ebben a tekintetben az igazolási kérelmének helyt adott. Az igazolási kérelem elfogadása esetén arról alakszerű határozatot a bíróságnak nem kellett hoznia. Az értékelése eredményeként a magánszakvéleményt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bizonyítására alkalmatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a felszámolótól történő további iratbeszerzésére vonatkozó indítványa mellőzését ítéletének 8. oldalán indokolta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az indítvány foganatosításának mellőzésre megalapozottan került sor. A bíróságnak a Pp. 2. § (1) bekezdése értelmében feladata, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát biztosítsa. A Pp. 3. § (4) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkéssetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik. Az elsőfokú bíróság ezen törvényhely értelmében jogszerűen járt el ugyanis a felperes neki felróható okból terjesztette elő elkéssetten bizonyítási indítványát, mivel nem élt a Cstv. 33/A § (4) bekezdésében biztosított jogával, ami lehetővé tette részére azt, hogy a felszámolótól kérjen közvetlenül információkat a Cstv. 33/A § (1) bekezdés szerinti körülményekről. Amennyiben a felszámoló ezen tájékoztatási kötelezettségét esetlegesen elmulasztotta volna, úgy a hitelező a Cstv. 51. §-a szerinti kifogással orvosolhatta volna. A bizonyítási indítvány mellőzésével a bíróság azon kötelezettségét teljesítette, hogy felróható okból elkéssett bizonyítási indítvány mellőzésével az eljárás további elhúzódását megakadályozza.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy igazságügyi könyvszakértő kirendelését kérte, melyet az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az esetleges jövőbeni kirendelésre történő utalás nem tekinthető határozottan előterjesztett bizonyítási indítványnak, így annak teljesítéséről, vagy mellőzéséről sem kellett az elsőfokú bíróságnak határoznia.

A felperes másodfokú tárgyaláson tett azon nyilatkozatával kapcsolatban, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapítása minden esetben szakkérdés és erről az elsőfokú bíróságnak tájékoztatnia kellett volna a bizonyító felet, amely nem történt meg és ezzel az eljárás lényeges szabályainak megsértése állt be, a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának meghatározása nem feltétlenül szakkérdés, ha az okirati bizonyítékok alapján a bíróság által is megállapítható, hogy a rövidlejáratú kötelezettségek összege mikor haladta meg az adós aktuálisan likvid eszközeinek mértékét. Azokban az esetekben azonban, amikor a bizonyító fél nem az év végi fordulónapra vetített mérlegadatokat, hanem az évközi könyvelési dokumentumok és analitikák vagy egyéb körülmények alapján évközi időpontban jelöli azt meg, általában nem mellőzhető az erre szaktudással rendelkező szakértő bevonása. Adott esetben azonban a károkozó magatartás megjelölése, illetve bizonyítása hiányában az esetleges szakértői bizonyítás sem bírt jelentőséggel a fentiekben kifejtettek szerint. Mindezek következtében tehát nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság az érdemi döntésére is kiható lényeges eljárási szabálysértést valósított volna meg.

A fellebbezést előterjesztő felperes a másodfokú eljárás során felmerült költségeket a Pp. 239. §, valamint 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az ellenérdekű fél részére és viselni tartozik a saját költségeit is. Az alperes jogi képviselőjének költségét az ítéltábla - megállapodás hiányában

A kiadmány hitelével: